

A tantárgy neve:	magyarul:	Fizikai kémia II. szeminárium						Kódja:	TTKBG0402 TTKBG0402_L	
	angolul:	Physical Chemistry II seminar								
A képzés 3. féléve										
Felelős oktatási egység:		DE TTK, Fizikai Kémiai Tanszék								
Kötelező előtanulmány neve:		Fizikai kémia II. előadás párhuzamos felvétele vagy teljesítése						Kódja:	TTKBE0402 / TTKBE0402_L	
Típus		Heti óraszámok						Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat		Labor				
Nappali	X	Heti	0	Heti	2	Heti	0	gyakorlati jegy	2	magyar
Levelező	X	Féléves	0	Féléves	10	Féléves	0			
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Ósz Katalin Dr. Papp Gábor				beosztása:	egyetemi docens egyetemi docens	
A kurzus célja , hogy a hallgatók megismerjék az egyensúlyi elektrokémia és a reakciókinetika alapjait. Számolási feladatokat tud megoldani ebből a témakörből										
Tanulás eredmények, kompetenciák:										
<i>Tudás:</i> A hallgató olyan matematikai, fizikai, és fizikai-kémiai ismereteket szerez, amelyek révén tájékozódni tud a fizikai kémia tárgyalt területein és feladatokat tud megoldani. Megismeri a kémiai kinetika alapjait.										
<i>Képesség:</i> Legyen tisztában az előadásokon előforduló/használt fogalmak jelentésével. Tudja alkalmazni a korábbi matematikai, fizikai és általános kémiai ismereteit a rendszerek fizikai-kémiai leírására. Tudja alkalmazni a gyakorlatban (laborban, illetve számolási szemináriumon) a tantárgy tanulásakor megszerzett ismereteket, fogalmakat, összefüggéseket.										
<i>Attitűd:</i> A tantárgy elősegíti, hogy a hallgató megfelelő és átfogó fizikai-kémiai alaptudást sajátítson el. A hallgató szilárd elméleti és gyakorlati alapjai a fizikai kémia területén hozzásegítik ahhoz, hogy a szakmai feladatait pontosan, hatékonyan végezze.										
<i>Autonómia és felelősség:</i> A kurzus hozzásegíti a hallgatót ahhoz, a fizikai és matematikai ismereteit konkrét kémiai rendszerekre is alkalmazni tudja, továbbá szakmai és nem szakmai körökben a fizikai-kémiai és természettudományos kérdésekben megalapozottan formáljon véleményt.										
A kurzus tartalma, témakörei										
Homogén egyensúlyi elektrokémia Transzportfolyamatok Homogén és heterogén reakciók kinetikája										
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek										
A hallgatók heti 2 óra szeminárium keretében ismerik meg a kémiai kinetika és az elektrokémia alapjait, alapvető összefüggéseit, a kémiai egyensúly termodinamikai jellemzőit. Az ismereteket a szemináriumvezető(k) számolási szeminárium formájában adják át.										
Értékelés										
A jegy írásbeli vizsgán (zárthelyi dolgozat számolási feladatokból) szerezhető meg abban az esetben, ha a hallgató a szemináriumok min. 80 %-án részt vett.										
Kötelező olvasmány:										
Fizikai Kémia II. Példatár: http://fizkem.unideb.hu/oktatas/tkbe0401/peldatar2.pdf										
Ajánlott szakirodalom:										

Heti bontott tematika	
1. hét	Homogén egyensúlyi elektrokémia. Elektrolitoldatok termodinamikája TE: A hallgató számolási feladatokat végez a következő témakörökben: Ionok képződésének termodinamikai függvényei. Az ionok standard állapota. Az aktivitás elektrolitokban, a közepes aktivitási együttható kiszámolása. Debye–Hückel-határtörvény. Az ionerősség számolása. Sók oldékonysági egyensúlya és az ionerősség hatása az oldhatóságra. Oldékonyság számítása termodinamikai táblázatokból. Az Ostwald-féle hígítási törvény.
2. hét	Heterogén egyensúlyi elektrokémia. Elektrodok termodinamikája TE: A hallgató számolási feladatokat végez a következő témakörökben: Az elektródpotenciálok függése a koncentrációtól (az elektródpotenciál Nernst-egyenlete), a standard érték. A pH számolása. A redoxi potenciálok és alkalmazásai.
3. hét	A galvánelemek termodinamikája TE: A hallgató számolási feladatokat végez a következő témakörökben: Elektrodok és galváncellák. Az elektrokémiai cella Nernst-egyenlete. A galváncellákban lejátszódó folyamatok kémiája. A cellareakció és termodinamikája, kapcsolat az elektromotoros erő és a reakció-szabaddentalpia között. A galvánelemek standard potenciálja. Termodinamikai függvények meghatározása elektrokémiai mérésekből.
4. hét	Transzportfolyamatok TE: A hallgató számolási feladatokat végez a következő témakörökben: A fluxus számolása. A diffúzió: Fick I. törvénye, a diffúziós együttható. A diffúziós együttható kiszámítása: Einstein-egyenlet, Nernst–Einstein-egyenlet, Stokes–Einstein-egyenlet. Fick II. törvénye: a diffúzióegyenlet és megoldásai. Konvekció, diffúzió és kémiai reakció kapcsolódása. A hővezetéssel és viszkozitással kapcsolatos számolások.
5. hét	Ionok mozgása oldatokban: elektrolitok vezetése TE: A hallgató számolási feladatokat végez a következő témakörökben: A vezetés számolása elektrolitokban. Fajlagos vezetés, moláris vezetés, ezek számítása. Gyenge és erős elektrolitok vezetési sajátosságai: Kohlrausch-törvény, az ionok független vándorlása. Vándorlási sebesség számolása elektromos erőterben, mozgékonyosság és kapcsolata a vezetéssel. Átviteli szám és meghatározása.
6. hét	Reakciókinetika: a kémiai reakciók sebessége és a reakciósebességi egyenlet TE: A hallgató számolási feladatokat végez a következő témakörökben: A reakciósebesség számolása. A reakciók indításának és a reakciók előrehaladása követésének módszerei. A sebességi egyenlet: a sebességi együttható és a rendűség meghatározása számolással és grafikusán.
7. hét	Egyszerű reakciók kinetikája TE: A hallgató számolási feladatokat végez a következő témakörökben: Első- és másodrendű reakciók sebességi egyenletei, azok integrálása. Harmadrendű reakciók. Sorozatos reakciók, sebességmeghatározó lépés. Egyszerű sebességi egyenletek integrálása, analitikus megoldása. Felezési idő számolása.
8. hét	Összetett reakciók kinetikája TE: A hallgató számolási feladatokat végez a következő témakörökben: Elemi reakciók, molekularitás. Egyszerűsítő eljárások: a steady-state és előegyensúlyos közelítés. Az unimolekuláris reakciók Lindemann–Hinshelwood-mechanizmusa. Enzimreakciók, a Michaelis–Menten-mechanizmus.
9. hét	Reakciórendszerek TE: A hallgató számolási feladatokat végez a következő témakörökben: Láncreakció és alapvető lépései: láncindítás, láncterjedés, késleltetés, lánccélágazás, lánccletörés. Katalízis formál-kinetikája, homogén és heterogén katalízis. Autokatalízis, kémiai visszacsatolás.
10. hét	A kémiai reakciók ütközési elmélete

	TE: A hallgató számolási feladatokat végez a következő témakörökben: A sebességi együttható hőmérsékletfüggése: az Arrhenius-egyenlet. Az aktiválási energia Arrhenius-féle meghatározása számolással és grafikusán. A preexponenciális tényező számítása. A sztérikus faktor számolása.
11. hét	A kémiai reakciók aktivált komplex elmélete TE: A hallgató számolási feladatokat végez a következő témakörökben: Az aktivált komplex fogalma, koncentrációja, kísérleti kimutatása. Az aktiválási szabadentalpia, entrópia és entalpia meghatározása.
12. hét	Folyamatok szilárd felületeken TE: A hallgató számolási feladatokat végez a következő témakörökben: A Langmuir- és a BET-izotermák számolása. Az adszorpciós entalpia. A heterogén katalízis Langmuir–Hinshelwood- és Eley–Rideal mechanizmusa.
13. hét	Dinamikus elektrokémia TE: A hallgató számolási feladatokat végez a következő témakörökben: Az áramsűrűség, a nyugalmi potenciál és a túlfeszültség számolása. A Tafel-egyenlet. A Butler–Volmer-egyenlet, a csereáramsűrűség. Az elektrokémiai potenciál számolása. A polarizáció típusai, polarizációs túlfeszültség, diffúziós határáramsűrűség számolása.
14. hét	Nemtermikus aktiválás TE: A hallgató számolási feladatokat végez a következő témakörökben: A fényelnyelés Lambert–Beer-törvénye. A fotokémia törvényei: a Grotthus–Draper-, a Bunsen–Roscoe- és az Einstein–Stark-törvény, kvantumhatásfok, kvantumhasznosítási tényező. A fotokémiai sebességi egyenlet.